

Миронюк Наталія,

Здобувач вищої освіти I курсу ОС «Магістр»
спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник: **Кучер О.В.,**

канд. екон. наук., доцент кафедри менеджменту,

публічного управління та адміністрування

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ

Проблеми управління освітою стали особливо актуальними в період пандемії у всьому світі, оскільки необхідність своєчасного реагування на виклики часу вимагає модернізації управління освітою. Освіта стає головним засобом соціальних змін без порушення структури економічного фундаменту. Інвестиції в неї є важливим чинником економічного і соціального прогресу. Постійні зміни та виклики вимагають переходу від традиційної освітньої моделі до гнучкої як засобу всебічного розвитку та задоволення потреб особистості.

Модернізація управлінських механізмів є вагомим засобом розвитку освіти в Україні. Впровадження карантину змусило заклади освіти пристосовуватись до нових умов надання освітніх послуг. Як зазначають українські науковці Прокопенко І. і Бережна С., COVID-19 спонукає заклади освіти в Україні швидко впроваджувати інноваційні методики, застосовуючи дистанційне навчання з використанням різних веб-серверів, платформ, ресурсів та соціальних мереж. Вже за рік визначились труднощі та переваги дистанційного навчання, серед недоліків якого – як технічні питання, так і психологічні проблеми. Це призводить до зосередження повноважень у центральних органах управління, які повільніше реагують на зміни в соціальній і освітній сферах. Тому в управлінській діяльності змінюються традиційні підходи, а управління ґрунтується на синергетичній основі, наслідком чого є поєднання різних шляхів досягнення спільної мети. В управлінні освітою

визначаються багатofакторність і різноспрямованість впливу, нелінійність процесів розвитку. Характер взаємодії суб'єктів управління тяжіє до партнерства, а предмет контролю - до ступеню досягнення поставленої мети.

Теоретичний аналіз підходів до управління закладами професійної (професійно-технічної) освіти (далі – ЗП(ПТ)О) на засадах застосування інноваційних технологій демонструє модель управління ЗП(ПТ)О, яка включає в себе: сукупність знань наукових основ, умінь та навичок управління, в тому числі менеджменту освітніх інновацій; мотивацію управлінської діяльності та особистісні і професійні якості; їх вплив на рівень підготовки кваліфікованих робітників для різних галузей господарства країни. Головне призначення цієї моделі – підвищення ефективності управління ЗП(ПТ)О, забезпечення координації усіх дій, включення в управління колективу, реалізація загальної прогностичної мети. Її складові: прогностично-адаптивна, концептуальна, функціонально-технологічна, результативно-діяльнісна; методи управління (адміністративні, економічні, психолого-педагогічні та суспільного впливу), функціональні служби (педагогічна рада, методичні комісії, профспілка і т. ін.)

Прогностично-адаптивна складова є специфічною формою наукового передбачення, дослідженням перспектив інноваційних процесів, ринку праці, конкурентних ЗП(ПТ)О, вступників, випускників ЗП(ПТ)О, роботодавців. Його метою є виявлення перспективних проблем, визначення шляхів розв'язання, прогнозування змін в інноваційному соціально-педагогічному середовищі. Адаптивна складова передбачає створення передумов для впровадження інноваційних технологій в управління ЗП(ПТ)О, а також включає інформаційну, матеріально-технічну, кадрову забезпеченість. Концептуальна складова включає мету і завдання ЗП(ПТ)О, а також принципи, закономірності та тенденції. Функціонально-технологічна складова містить основні управлінські функції: планування навчально-виховного та навчально-виробничого процесів з опорою на підтримку творчості, організацію управлінської діяльності та підтримку самодіяльності об'єктів, підтримку інноваційної ініціативи та контроль за навчально-виховним та навчально-

виробничим процесами онлайн. Результативно-діяльнісна складова включає основні показники результатів діяльності ЗП(ПТ)О: відповідність результатів визначеній меті; рівень організації управління; імідж навчального закладу, його конкурентоздатність; рівень знань, умінь, навичок здобувачів освіти (в т.ч. за обраною професією); професійний рівень педагогічних працівників; моніторинг ринку праці; конкурентоздатність випускників; посилення впливу інноваційних освітніх процесів у ЗП(ПТ)О.

Нова модель управління ЗП(ПТ)О в умовах змішаного навчання передбачає створення системи, орієнтованої безпосередньо на виховання, навчання і розвиток особистості здобувача освіти. Колектив ЗП(ПТ)О повинен керуватися таким принципом: випускник – це кваліфікований, конкурентоспроможний фахівець, який може не лише адаптуватися до соціального середовища, а й допомагати суспільству вирішувати глобальні проблеми. Ця модель управління ЗП(ПТ)О на засадах інноваційних технологій передбачає: управління щодо аналізу ринку праці; щодо планування, організації та контролю дистанційного навчально-виховного та навчально-виробничого процесів; щодо делегування повноважень. Зауважмо, що при розробці моделі враховано, що її реалізація буде спрямована на створення динамічної, демократичної системи управління ЗП(ПТ)О, яка використовує варіативні управлінські рішення; забезпечує умови для професійного самовдосконалення, наукову підтримку освітнього процесу, поєднання адміністративного, колективного управління й самоврядування.

Отже, модель управління ЗП(ПТ)О на засадах інноваційних технологій передбачає створення системи, орієнтованої безпосередньо на навчання, розвиток здобувачів освіти і включає зміст, структуру, форми, методи, функції, сучасні технології управління. Питання не вичерпує себе, а ставить за мету продовжити теоретичне обґрунтування та практичне підтвердження переваг використання моделі управління ЗП(ПТ)О на засадах інноваційних технологій над традиційними формами управління в умовах пандемії у галузі професійної освіти.

Список використаних джерел

1. Бахмат, М. І., Гуцол, Т. Д. Формування системи виховання студентської молоді в сучасних умовах / М. І. Бахмат, Т. Д. Гуцол // взаємодія правоохоронних органів з муніципальними і неурядовими організаціями в питаннях профілактики правопорушень та злочинів – 2009. – С. 22-23.
2. Васильченко, Л.В. Формування управлінської культури керівника школи в системі післядипломної педагогічної освіти: дис. канд. пед. наук: 13.00.04. – З.: ЗОШПО, 2006.
3. Гуцол, Т. Д. Взаємодія правоохоронних органів з вищими навчальними закладами. Взаємодія правоохоронних органів з муніципальними і неурядовими організаціями в питаннях профілактики правопорушень та злочинів. 2009. С. 38-39.
4. Гуцол, Т. Д., Яковенко Л. О. Формування особистості - важлива складова навчального процесу // Наука і методика. 2008. - Вип. 15. - С. 121-129
5. Гуцол, Т.Д. Організація наскрізної виховної роботи студентів при підготовці агроінженерних кадрів. Науковий вісник Національного аграрного університету. - К.: НАУ, 2008. - С. 79-83
6. Когунь, А.М., Семенишин М.О, Гуцол Т.Д. Роль педагогічного впливу на неповнолітніх, які утримуються в умовах ізоляторів тимчасового тримання МВС України. Проблеми підготовки фахівців-аграріїв в навчальних закладах вищої та професійної освіти 2010. С. 145-147.
7. Кучер, О. В. Сутність та зміст управлінських рішень підприємства. Університетські наукові записки Часопис Хмельницького університету управління та права № 2(46). - Хмельницький. 2013. С. 186 – 1903.
8. Семенишин, М.О., Гуцол, Т.Д.. Вищі навчальні заклади та громадські формування. Матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції "Проблеми підготовки фахівців-аграріїв в навчальних закладах вищої та професійної освіти" – 2010. – С. 265-267.